

Natuurwandelpad Molenvelden

In dit afwisselende natuurgebied treft u fraaie beukenlanen, oude grafheuvels, een voormalig ven en veel vogels aan, met name spechten. Let maar eens op de hollen, die deze "houthakkers" gemaakt hebben, in de bomen langs de paden.

Vroeger was hier geen bos, maar een groot heideveld, waar de wind vrij spel had. U komt voorbij de plaats waar in vroeger jaren de molen stond.

Volg de zwarte pijlen op de paaltjes. Die beginnen tegenover de ingang van Vakantiepark Molenvelden.

Startpunt bij de P op het kaartje: Toterfout 13, Veldhoven

1 Schepenbank of Dingbank
Een schepenbank of dingbank was tijdens het Ancien Régime een college dat zowel een bestuurlijke als een rechterlijke taak had. Een schepenbank bestuurde een bepaald rechtsgebied en sprak er recht. De dingbank kon bestaan uit een of meerdere parochies. De dingbank dus is de voorloper van de gemeente.
2 Pleintje Zandoerle
In september 1944 ging operatie Market Garden van start en werd het zuiden van Nederland bevrijd. De Duitse bezetters hadden zich verschanst bij Wintelre, in de buurt van vliegbasis Eindhoven (iWelschap), en bestookten vanuit daar het dorp Oerle. Na heftige gevechten, waarbij 11 huizen afbrandden en aan beide kanten circa 60 slachtoffers vielen, trokken de Duitsers zich terug. Hierbij werden meerdere kanonnen achtergelaten en door de geallieerden buitgemaakt. In 1971 is het kanon voor het eerst gerestaureerd. In 2005 was er het plan om het kanon te laten figureren in de film Zwartboek, maar het verkeerde in zo'n slechte staat, dat figureren niet mogelijk was. De Bladelse firma LeeBur bood zich aan als vrijwilliger om de restauratie te doen. Op 17 juni 2006 is het kanon onder begeleiding van militaire voertuigen uit de Tweede Wereldoorlog teruggereden van Bladel naar Zandoerle via Hapert, Duizel, Eersel, Knegsel en Veldhoven.
3 Mariakapel
In de 12e en 13e eeuw stond er op het plein in Zandoerle een houten kerk. Omstreeks 1250 werd deze kerk vervangen door een kapel. Van 1672 tot 1798 was deze kapel in gebruik als schuurkerk. Hier werden de Rooms Katholieke diensten gehouden. In 1807 werd de huidige kapel in gebruik genomen en is het gebruikelijk om in de kapel de rozenkrans te bidden. In 2016 heeft een algehele restauratie van de kapel plaatsgevonden.
4 Zandwal en bos
Tussen dit pad en de akker ligt een perceel douglas sparren waarin met regelmaat een buizerd broedt. Achter deze sparren lag vroeger een ven: het Huismeer. Nu is het een akker. Het zand van de zandwal naast dit pad lag vroeger op de plaats van dat ven en is daar door de wind uitgestoven. Vroeger lagen er veel meer van die uitwaaiingsvennen in het gebied. Die zijn, evenals dit ven, drooggelegd en als akker of weiland "nuttig" gemaakt.
5 Grafheuvelrij
Op Veldhovens grondgebied liggen veel grafheuvels. Deze zijn opgeworpen tussen 2000 tot 900 jaar voor Christus. De heuvels zijn nog te zien, omdat ze na een gedegen onderzoek werden gerestaureerd. Uit bodemverkleuring is bekend dat er grafheuvels omringd zijn door één palenkrans of een dubbele palenkrans. Er zijn er ook met een greppelrand. Er ligt zelfs een combinatie, bestaande uit een hoofdheuvel met een bijheuvel. Al deze heuvels zijn onderzocht. Bij een dergelijk onderzoek wordt voorzichtig te werk gegaan, want niet alleen de voorwerpen die gevonden worden, kunnen iets over het verleden vertellen, maar ook uit de verkleuringen van het zand kan veel worden afgeleid. Het is als het lezen van een boek, echter wel een boek dat slechts één keer is door te bladeren. Er zijn o.a. urnen met verbrande botresten gevonden. Daaruit kan het geslacht en ongeveer de leeftijd van de overledene worden geschat en er zijn zelfs methoden om het tijdstip van overlijden te bepalen.
6 Tamme kastanjes
Het bos is rijk aan tamme kastanjes die omstreeks 100 na Christus door de Romeinen naar onze streken gebracht is. De kastanjes dienden als paardenvoer voor de legerpaarden. Men ziet in de Kempen overigens zelden hoge bomen, omdat zij nogal vorstgevoelig zijn. In een strenge winter vriezen de kastanjabomen sterk in. Er resteert dan dikwijls een struikachtig geheel. Het hout van de tamme kastanje is beter dan dat van zijn wilde naamgenoot en lijkt veel op eiken. Het wordt onder meer toegepast voor meubels en parketvloeren. Veel mensen weten de bomen te vinden in het najaar om de vruchten te oogsten en te roosteren.

7 Beukenlaan

Een merkwaardige laan: prachtige beuken in een Brabants naaldbos. De grootte van de bomen geeft aan, dat ze er al stonden voordat de omringende naaldbossen werden aangeplant. Waarom er beukenlanen zijn aangelegd in een gebied dat vooral uit heide bestond, is niet bekend. De beuk werd aan weerszijden van oprijlanen geplant. Veel schaduw in de zomer, prachtige bladverkleuring in de herfst. Een droog en stevig wegdek door zijn wortelstelsel, dat gedeeltelijk boven de grond groeit. De boom stelt wel voorwaarden aan de bodem. Die moet leemachtig, vrij voedselrijk en niet te nat zijn. In de Molenvelden is dit het geval.

8 Molenberg

Al in 1492 stond er op deze verhoging een molen die eigendom was van de Norbertijnen van de Abdij van Postel. In die tijd keek de molen uit over een grote heidevlakte. De naam Molenvelden herinnert dus aan die korenmolen. De boeren uit de omgeving waren verplicht hun graan bij deze windmolen laten malen: de molen bezat het banrecht. Er is nog oud metselwerk te zien. De contouren van de verdwenen fundamenten zijn aangegeven met klinkers. Rondom zijn twaalf palen geplaatst. Deze dienden om de molen, die in zijn geheel met wieken en al kon draaien, in de gewenste stand vast te zetten.

9 Hoogste punt van Veldhoven

De hoogste plek van de gemeente Veldhoven is 26,6 meter boven de zeespiegel. Het laagste punt van Veldhoven, de Dommelbeemden, ligt op een hoogte van 18 meter. Ruggen van stuifzand, afgewisseld met de beekdalen van Rijt, Gender en Run geven het landschap zijn zachte glooiingen.

10 Ter Meulen Pael

Op de plaats van deze steen heeft vroeger de molen gestaan. Vandaar dat in de steen aan een kant staat: "TERMEULEN PAEL VAN SANDT OERS". Het daar onderstaande jaartal is 1993. Dat komt omdat de oorspronkelijk op deze plaats aanwezige steen in de zeventiger jaren van de vorige eeuw is zoekgeraakt, gestolen zeg maar en nooit meer teruggevonden. De steen markeert de grens tussen Oerle en Knegsel en staat aangeduid op de topografische kaart van 1903. Zie ook: [Grenspalen in Nederland](#).

11 Bosvogels

Koolmees, kuifmees, pimpelmees en staartmees kunnen samen met ons kleinste vogeltje, het goudhaantje in dennen- en sparrenbossen leven. Vliegende insecten, rupsen en larven van kevers zijn niet in grote aantallen aanwezig. Dus voor grotere vogels is het moeilijk om hier een nest jongen groot te brengen. Roofvogels als buizerd en havik kiezen de hoge bomen uit voor hun horst. Zij jagen in de wijde omgeving en zijn niet afhankelijk van voedsel in de directe omgeving van het nest. In het seizoen horen we het geklop van de bonte specht.